

LETO VII.
10
december
1981
glasilo szdl
občine
logatec

Logaške NOVICE

Pred začetkom novega leta

Spet smo na koncu starega in torej pred začetkom novega leta. Spet bomo drug drugemu zaželeli srečno, uspešno in zadovoljno Novo leto. Toda zdi se mi prav, da se še prej ozremo nazaj in pregledamo, kako uspešni in zadovoljni smo lahko s svojim delom in doseženimi uspehi v starem letu. Zato bom na tem mestu skušal v kratkih besedah opozoriti na skupna prizadevanja in dosežene rezultate v naši občini, le-ti pa nam posredno povedo, koliko smo bili uspešni in zadovoljni tudi kot posamezniki.

Vse delovne organizacije v naši občini so tudi letos uspešno gospodarile. Kot že več let, tudi tokrat med njimi ni nobenega izgubaša. Kljub številnim težavam, ki se kažejo predvsem pri zagotavljanju surovin, je bilo gospodarstvo naše občine med prvimi, ki so se aktivno vključili v stabilizacijska prizadevanja. Zato tudi ni bilo večjih težav v delovnih organizacijah družbenih dejavnosti (zdravstvo, šolstvo, otroško varstvo). Osebnih dohodki so naraščali skladno z rastjo dohodka, to pa pomeni, da smo najpomembnejšo stabilizacijsko zahtevo vzeli dovolj resno. Zavedamo se pač, da lahko porabimo samo toliko, kot smo prigospodarili. Ta zahteva pa velja vsekakor za osebno, skupno in splošno porabo. Če smo v preteklosti na enem ali drugem področju porabili kakšen dinar preveč, bomo to morali v prihodnje nadoknaditi, oz. povrniti.

Na področju komunalne in stanovanjske izgradnje so bili tudi letos doseženi povprečni rezultati. Nadaljevali smo z gradnjo kanalizacije in čistilne naprave in urejanjem krajevnih cest. Nadaljujejo se raziskave za pridobivanje novih virov pitne vode. Gradnja stanovanj v družbeni in zasebni režiji tudi letos dobro napreduje, kar pomeni, da smo za te namene še imeli zagotovljena sredstva. V prihodnjih nekaj letih moramo računati na nekoliko počasnejšo stanovanjsko in komunalno izgradnjo, saj vemo, da bo kreditiranje občutno omejeno.

Objekti družbenega standarda so tudi letos rasli po predvidenem načrtu. Septembra je bil končan otroški vrtec v Rovtah, novembra pa šola v KS Tabor. Solidarnost naših občanov, za katero smo se prvič odločali pred 12 leti, torej vsako leto prinaša nove pridobitve, katerih nihče ne bi realiziral samostojno in tudi na v tako kratkem času. Rezultati naših skupnih prizadevanj so na tem področju najbolj očitni, zato lahko pričakujemo, da bomo tudi v prihodnje, čeprav malo počasneje, delati z enako voljo in željo po napredku naših krajev in občine.

Ko govorimo o gospodarskih uspehih, imamo v mislih delovne ljudi; delajo in s svojim večjim ali manjšim trudom ustvarjajo novo vrednost, ki se kot rezultat produktivnosti izkaže kot **dohodek**. H gospodarski dejavnosti v naši občini moramo torej kot

pomembna činitelja všteti tudi kmetijstvo in gozdarstvo.

Iz rezultatov obeh KZ našega območja povzemamo, da tudi kmetijska tržna proizvodnja iz leta v leto narašča. Veliko število kmetij je uspešno mehaniziranih. Vsako leto narašča proizvodnja mleka in mesa. Obe zadrugi sta se v tem letu vključili v SOZD Mercator, kar naj pomeni uspešnejše sodelovanje med proizvodnjo in trgovino, le to pa naj zagotovi obojestransko korist. V kmetijstvu smo doslej posvečali premalo pozornosti komasaciji oz. zložbi kmetijskih zemljišč, ki naj bi tudi dala svoj delež k povečani produktivnosti.

Gozdno gospodarstvo razmeroma dobro opravlja svoje naloge v gozdovih družbenega sektorja, bistveno slabše pa je izpolnjevanje plana v gozdovih zasebnega sektorja. Ko se na vseh področjih odločamo za stabilizacijske ukrepe, se bomo slej ko prej morali odločiti tudi v zasebnem gozdarstvu za takšen način dela, kot ga določa zakon. Najbrž bo treba prekiniti s prakso uvažanja lesa iz Srbije in Kanade samo zaradi tega, ker nekaterim lastnikom gozdov ni do spoštovanja **obveznosti** in bi v naši socialistični družbi radi samo **pravice**.

SZDL je kot frontna organizacija naših delovnih ljudi in občanov tudi v tem letu opravila številne družbene in politične naloge. Skozi vse leto, še posebej pa v drugi polovici, smo delali na pripravah na volitve v

delegatske skupščine, ki bodo marca prihodnje leto. Evidentirali smo več kot 1000 možnih kandidatov za delegate, med njimi pa je okrog 400 evidentiranih za opravljanje vodilnih političnih funkcij v skupščini občine, KS, SIS in DPO. Novembra in decembra smo izvedli programske seje v vseh krajevnih in občinski organizaciji. Z aktivnostjo smo bili lani bolj zadovoljni v manjših krajih kot v večjih centrih. V okoliških krajevnih skupnostih smo marsikje bili priča prostovoljnemu delu za napredek kraja, ponekod pa ljudje celo na sestanku ne pridejo. Sestanki in seje sicer ne morejo biti merilo aktivnosti, vendar se moramo kdaj pa kdaj tudi sestati, da bi se demokratično, samoupravno dogovorili, kaj in kako naj delamo. To pa je pomembno, če nočemo, da bo namesto nas in v našem imenu odločal posameznik ali pa manjša skupina posameznikov.

Če hočemo, da bi bilo prihodnje leto vsaj tako uspešno kot je bilo staro, bomo morali marsikje vložiti v svoje delo več truda in volje. Še bolj se bomo morali na vseh področjih naše dejavnosti zavestno odločati za varčevanje z materialom in časom, za izkoriščanje vseh možnih domačih virov surovin in energije, predvsem pa za medsebojno razumevanje in sodelovanje.

Vinko HALOŽAN
predsednik občinske
konference SZDL

VSEM BRALCEM ŽELIMO SREČNO NOVO LETO 1982!

22. december – dan JLA

Izročanje plakete »svečana zaobljuba« mlademu vojaku

Minilo je 40 let, ko so prvi vstajniški strelci naznanili rojevanje nove socialistične družbe.

Za nami je tudi 40 let, ko je nastala prva operativna enota naše revolucije – Prva proleterska brigada.

Teh pomembnih jubilejev se v tem letu spominjamo predvsem delovno, z novimi dosežki in višjo ravnijo bojne pripravljenosti.

Ko ocenjujemo te dosežke, ne moremo mimo razmer, v katerih smo delovali:

- splošno poslabšanje mednarodnega položaja, okrepljena tekma v oboroževanju in krepitev vojaške moči velesil pa tudi sosednih držav;
- poskus kontrarevolucijesna Kosovu.

- poskus kontrarevolucije na Kosovu.

Upoštevač te razmere, kot tudi druge naloge, ki so bile pred nas postavljene v začetku leta, je bila z aktivnostjo subjektivnih dejavnikov (vojaški kolektiv, organizaciji ZKJ in ZSMJ) izboljšana bojna usposobljenost enote, kar je nujno potrebno v razmerah sodobnega bojevanja. Ta usposobljenost je bila potrjena na taktičnih in drugih vajah, kot tudi s strani višjega poveljstva.

Porast politične zavesti pripadnikov enote

Jasnejši so odgovori na vprašanja, kdo smo, kaj smo in katera je naša pot.

Poveljstvo in subjektivne sile uspešno uresničujejo Titovo nalogo, naj bo JLA šola socialističnega samoupravljanja.

Čvrsta moralno-politična enotnost enote

To je pomembno, saj so v enoti zastopani pripadniki vseh jugoslovanskih narodov in nekaterih narodnosti.

Vloženi napor pri krepitvi bratstva in enotnosti kažejo, da nismo imeli nacionalističnih izpadov, niti drugih negativnih pojavov.

Ustvarjen je trden in homogen vojaški kolektiv, ki je sposoben delo-

vati v izrednih razmerah kot tudi v najtežjih vojnih razmerah.

Organizacija ZKJ se je v tem času z akcijami in izpopolnjevanjem nalog potrjevala kot vodilna idejnopolitična sila. S svojo aktivnostjo je vplivala na izboljšanje vseh prvih bojne pripravljenosti. Doseženi rezultati so odlični.

Organizacija ZKJ je uspešno organizirala dva tečaja marksističnega izobraževanja mladih komunistov. Tečaja so oblikovali tudi člani ZSMJ – prostovoljci.

Ob spoznavanju teorije in prakse ZKJ so si tečajniki pridobili znanje, ki jim je nujno potrebno za uresničevanje aktivnejše in borbene vloge v enoti. Po odslužitvi vojaškega roka pa bodo to znanje uporabljali v svojem življenjskem in delovnem okolju. Na tečaju je sodeloval tudi tovariš Janez TURK.

Politiko sprejemanja v ZKJ pojmuje kot zelo pomembno politično vprašanje. Po kriterijih se sprejemajo v ZKJ le tisti, ki so disciplinirani, kot mladinci aktivni in jih najdemo v prvi bojni vrsti.

Kandidate temeljito pripravljamo na sprejem, delo z njimi tudi kasneje nadaljujemo.

Organizacija ZSMJ v enoti je vsebino svojega dela nenehno bogatila. Izpopolnjevala je lastno organiziranost in metode dela. Ponovno je potrdila značaj množičnejše politične sile, ki je v veliki meri sposobna prispevati k doseganju boljših rezultatov.

Izhajajoč iz dejstva, da je JLA armada vseh narodov Jugoslavije in armada delovnih ljudi in občanov, smo veliko pozornosti posvečali sodelovanju z organi in organizacijami v občini Logatec. Naleteli smo na razumevanje pa tudi na spodbude.

Pomembne aktivnosti in akcije smo uresničevali v sodelovanju z organi družbenopolitičnih organizacij – SZDL, ZZB NOV, ZSMS, ZKS in ZSS.

Preko naše delegacije v zboru združenega dela občinske skupščine

ne se je enota oz. starešine in civili, zaposleni v JLA, povezovala z vsemi važnejšimi dogajanjmi v občini.

V sodelovanju z ZRVS v Logatcu smo precej prispevali k obrambnemu usposabljanju mlade generacije.

Posebno pomembno je sodelovanje z osnovnima šolama »8 talcev« in »Edvard Kardelj«.

Obiski v KLI in Konfekciji so omogočili, da so se pripadniki enote seznanili z napori organizacij s pod-

ročja materialne proizvodnje pri uresničevanju politike ekonomske stabilizacije in utrjevanju samoupravljanja.

Ko slavimo 22. december kot dan JLA, se pripadniki enote Boška Šipka zavedamo, da to ni le praznik vojakov, starešin in civilnih oseb, zaposlenih v JLA, temveč je to praznik vseh narodov in narodnosti Jugoslavije.

Ljubiša Milivojević

V KS Tabor dobili prizidek k šoli in obnovljeni kulturni dom

Novi prizidek je izročil svojemu namenu bivši borec Janko Petek. (Foto: P. Sark)

Odpirala so se vrata novozgrajene prizidka osnovne šole Edvarda Kardelja in obnovljenega, pred skoraj 60 leti zgrajenega, kulturnega doma. Za temi vrati bo steklo po svojih utečenih tokovih življenje, ki bo z novim utripom in spodbudami zgovorno pričalo o moči sloge in solidarnosti delovnih ljudi. To lepo izobraževalno in kulturno središče je sad skupnega dela, volje in naporov vseh prebivalcev naše majhne logaške občine. Zgrajeno je s sredstvi III. samoprispjevka in obenem obet, da se bodo tudi sredstva IV.

samoprispjevka uporabila gospodarno in skladno z namenom, za katerega smo Logačani lani septembra izrekli svoj da.

Najbrže je prav, da smo zdaj, ko teče že deseto leto samoprispjevka, ponosni na to, kar smo uspeli v dobro vsakega in vseh nas, v dobro naše socialistične samoupravne skupnosti v teh letih zgraditi. Pokazali smo in znova dokazali, da ni večje sile od tiste, ki jo zmorejo ljudska volja in dejanje, kadar jo usmerja skupno hotenje in skupen cilj. To je tista nezamenljiva moč ljud-

skih množic, o kateri je pisal in v katero je tako silno verjel človek, po katerem nosi ime naša šola, tovariš Edvard Kardelj. Misel in delo tega velikega človekoljuba, misleca, revolucionarja, partizana in državnika, je z našo šolo postala z nami še bolj zvezana, postala nam je bolj blizu in postala je naš dolg, posebej za šolo, za naše otroke in njihov učiteljski kolektiv.

Splet naključij je srečno povezal ob tem našem praznovanju nekatero okoliščino – štirideseto leto začetka naše vstaje, v katero so narodi in narodnosti Jugoslavije šli s svojo partijo, trdno odločeni zmagati in si ustvariti nov pravičen svet po svoji volji in predstavah, 38. leto od tiste tretje partizanske jeseni, v kateri so bili z dogovorom delegacij vseh naših narodov in narodnosti v bosenskem Jajcu postavljeni temelji federativni in demokratični Jugoslaviji, deseto leto našega samoprispevka in skoraj stoto leto,

odkar je bila zgrajena šola v Gorenjem Logatcu, ki jo danes zapušča in iz nje odhaja v novo, srečna generacija naših otrok.

To za nas dragoceno pridobitev predajamo namenu v času, ki je zahteven in ki je na neki način za vse nas, za naše delo, življenje, razmišljanje in prihodnost preizkušnja.

Naša zemlja je bogata, naši ljudje so odprte glave in pridnih rok. V takih akcijah rastejo v čvrsto povezano skupnost, ki je zlepa ne more zlomiti noben sovražnik. V naši krajevni skupnosti bo tem lepim objektom družbenega standarda prejkoslej moral slediti kakšen gospodarski objekt. Se lahko iz graditve te šole in kulturnega doma kaj naučimo tudi za uresničitev tega cilja? Prepričan sem, da lahko, le če združimo naše delo, pripravljenost in sredstva, če nam je jasen cilj. Ne sami, saj smo del naše občine, zato skupaj z njo.

Janez Smole

V upanju na boljšo prihodnost

Nekako pred dvema leti je bil v Logatcu ustanovljen radio-klub. Ker je radioamaterstvo v Sloveniji dokaj razvito in popularno, je bilo pričakovati, da se bo radioamaterska dejavnost tudi v Logatcu hitro razširila in popularizirala, predvsem pri mladih. Vodstvo kluba so prevzeli logaški radioamaterji, ki so se pred tem usposobili in delovali v okoliških radioklubih. Iz zbranih začetnih sredstev so kupili radioamatersko postajo, našli so klubski prostor, dobili pozivni znak in dovoljenje za delo. Tudi nekaj novih članov je prišlo, ki so se želeli čimprej usposobiti za delo na postaji. Vsi pogoji za delovanje radiokluba so torej bili zagotovljeni, vendar pa se je tedaj nekje zataknilo. Začetna zagnanost nekaterih vodilnih članov je nenadoma izginila in dejavnost radiokluba je

kmalu zamrla. Po dveh letih obstoja kluba vsakega, ki bi želel delati v njem, pozdravi na vhodnih vratih klubskih prostorov tabla z napisom »Radioklub DOLOMITI YU3DLO«.

Toda klubski prostori so stalno zaklenjeni in kljub dvoletnemu obstoju še vedno prazni. Ob sedanji (ne)dejavnosti radiokluba je torej javna kritika utemeljena, upam pa in želel bi, da bi to moje pisanje prebudilo odgovorne člane kluba iz nedelavnosti in da bi se ti čimprej aktivno posvetili vzgoji novih članov – radiooperaterjev in jim s tem omogočili delo na sprejemno-oddajni postaji. Delo kluba bi tako, upam vsaj, znova lahko zaživelo, kar je velikega pomena tako za mlade, kakor tudi za SLO in družbeno samozaščito.

Slavko Albreht

Kaj tare krajanje v KS »Naklo«?

Sodeč po razpravi na sestanku OO ZK v KS Naklo, sta to stanovanjska in komunalna dejavnost.

Ko so obravnavali ustalitevna prizadevanja (sklepi in stališča 21. seje CK ZKJ), so razpravljavci omenjali delo in storitve OZD Gradnik, češ da gre za drage storitve (npr. na področju komunalne dejavnosti), večkrat nesolidno opravljeno delo in zamujanje pri dogovorjenih rokih. Resnici na ljubo je treba dodati, da se gotovo tudi Gradnik spopada s številnimi, tudi objektivnimi težavami. Podobne so zagate pri zagotavljanju ne tako majhnih sredstev za komunalne potrebe. Do letos se namreč nismo dogovorili za stalni na-

čin financiranja te dejavnosti, zato smo tudi doživeli neljubo povišanje cen nekaterih komunalnih storitev.

Komunisti OO ZK Naklo so sklenili, da bodo OK ZKS Logatec predlagali, da konferenca ZK obravnava možnosti za organiziranje posebne TOZD za komunalne dejavnosti (lahko tudi kot TOZD Gradnika) in za to zadolži odgovorne komuniste. Naslednji sklep je bil preučiti možnosti za drugačno financiranje in pogodbeno oddajanje komunalnih del ter storitev. Sredstva bi se morala namensko zbirati na ziro računu komunalne skupnosti.

Matjaž Kek

Kje smo v stabilizacijskih prizadevanjih občine Logatec?

V obdobju po 21. seji CK ZKJ se posamezne OO ZK v občini niso hitro in konkretno odzvale, večina OO je to storila šele na pobudo komiteja občinske konference. Številnost sklepov seveda ne more biti merilo aktivnosti komunistov, saj so ravno na 3. seji OK ZKS ugotavljali, da so komunisti premalo dejavni v SZDL, v KS in v skupščinskem sistemu.

Prevelika zaprtost v lastne vrste pa seveda otežkoča pristen stik z drugimi občani in povečuje slabo obveščenost o težavah in problemih, ki se vsakodnevno pojavljajo v vseh okoljih.

Spremenjeni in zaostreni pogoji gospodarjenja in prevelika naložbena vezanost na kredite narekujejo spremembo planov – tudi srednjeročnega plana občine. Največje naložbe so seveda tiste, ki smo jih začrtali s samoprispevkom. Vse bolj postaja jasno, da vseh objektov v predvidenem času ne bo mogoče zgraditi zgolj s sredstvi samoprispevka, posebej zato, ker kreditov ne bo. Na nekaterih področjih so spoznanja o temeljih planov nerealni. Tako se plani stanovanjske skupnosti močno razlikujejo od stanovanjskih planov OZD, kar odpira številne probleme. Med te sodi doseljivanje v občino in s tem skladna rast zdravstvenih, vzgojnoizobraževalnih, trgovskih in komunalnih objektov. Veliko neskladje je tudi v dejstvu, da v občini razvijamo industrijo, ki terja nekvalificirane delavce, čeprav istočasno vemo, da se velik del mladine odloča za nadaljnje šolanje itd.

V razpravi so se člani konference dotaknili še presežkov pri financira-

nju samoupravnih interesnih skupnosti in ugotovili, da so na zborih delavcev v nekaterih OZD že sklepali o teh vprašanih ter se odločili, da prispevnih stopenj za SIS družbenih dejavnosti ni potrebno spremenjati. Delavci so se strinjali, da se za letošnje leto zagotovijo sredstva za financiranje komunalne dejavnosti iz presežkov SIS s posebnim samoupravnim sporazumom.

Konferenca je sprejela tele sklepe:

– komunisti v OZD, SIS in KS se morajo zavzemati, da bodo vsi plani usklajeni s sprejetimi stabilizacijskimi usmeritvami (tudi srednjeročni plani občine).

– komunisti v izvršnem svetu naj ocenijo razmere na področju komunalne dejavnosti in naj predlagajo možne rešitve za organiziranje TOZD za komunalne dejavnosti (znotraj OZD Gradnik)

– komunisti v SIS za izobraževanje, naj dajo pobudo za razčlenitev možnosti prehoda na celodnevno šolo v občini

– komunisti v odboru za gradnjo objektov iz samoprispevka naj predlagajo, da najprej strokovno potem pa prek celotnega delegatskega sistema in v široki javni obravnavi ugotovimo, kaj bo mogoče z denarjem iz samoprispevka zgraditi in se dogovorimo za vrstni red gradnje objektov.

– komunisti – delegati v skupščinskem sistemu naj se zavzemajo, da bodo skupščinski zbori (posebej zbor združenega dela) še bolj postali prostor temeljitih samoupravnih razprav in odločitev.

Matjaž Kek

Mladi bogatejši za nova spoznanja

Komisija za idejnopolitično delo pri OK ZSMS Logatec je v soboto, 21. 11. 1981 pripravila enodnevni seminar za vodstva osnovnih organizacij in člane predsedstva OK ZSMS Logatec.

Program je zajemal naslednje teme:

1. Vloga in mesto mladih v delegatskem sistemu
2. Aktualni gospodarski in politični problemi v občini Logatec
3. Štipendiranje in zaposlovanje mladih v Logatcu
4. Kako pripraviti in voditi sestanke
5. Metode dela v komisijah za IPD
6. S čim naj se ukvarja mladinska organizacija.

Predavatelje smo poiskali iz vrst mladinske organizacije, z izjemo dveh. K sodelovanju smo povabili tov. Franca Jerina, sekretarja OK ZK Logatec, ki je vodil razgovor o gospodarskih in političnih problemih v naši občini, in tov. Bogomira Ajdiča, ki nas je seznanil s politiko štipendi-

ranja in možnostmi zaposlovanja mladih v Logatcu. Prav za to temo je bilo čutiti največ zanimanja med udeleženi (teh je bilo 25), saj se nas vse najbolj tiče. Mladi smo na tem področju v letošnjem letu tudi pripomogli k boljši in pravičnejši dodelitvi štipendij iz združenih sredstev, saj so nas tokrat prvič povabili k sodelovanju.

Nekoliko dlje časa smo se pomudili tudi ob prvi temi. Med razpravo smo ugotovili, da smo mladi še vedno premalo zastopani in s svojimi mnenji upoštevani v našem delegatskem sistemu. Menimo tudi, da mnogi delegati in delegatske baze ne opravljajo svoje naloge tako, kot bi jo morali, oz., je sploh ne opravljajo.

Vsekakor bo naloga nas vseh, da bomo v prihodnje te slabosti skušali čimprej odpraviti.

Želimo si še več podobnih seminarjev.

Lado Korenč

Ob prazniku oboroženih sil

Oborožene sile SFRJ so nastale v splošnem ljudskem osvobodilnem boju jugoslovanskih narodov in narodnosti proti okupatorju v letih 1941-1945.

Na družbeno naravo naše osvobodilne vojske je odločilno vplivala KPJ kot organizacijska in vodilna sila NOB pod vodstvom tov. Tita. KPJ je iz jugoslovanskih množic napravila tak subjekt vojne, v katerem smo se borili ne samo za nacionalno osvoboditev, temveč tudi za vzpostavitev nove socialistične družbe, nacionalno enakopravnost in skupnost.

Naša vojska je nastala in se razvijala s posebnimi družbenimi obeležji kot je splošna ljudska osvobodilna vojska in kot dejavnik skupnosti narodov in narodnosti.

Za tako družbeno zgodovinsko dejanje je bila potrebna subjektivna družbena sila, sposobna v družbeni stvarnosti odkriti obstoj možnosti in najti pot za uresničitev le-te. KPJ je pravočasno spoznala, da je le oboroženo ljudstvo kot subjekt vojne realna družbena sila, sposobna za uspešen boj proti okupatorju. Poseben odsev revolucionarno-razrednega značaja te vojske je bila njena delavsko-kmečko socialna sestava in vzpostavljanje novih družbenih odnosov, ki so bili vojaški organizaciji meščanske družbe tuji. Pred očmi ljudstva in v njem je nastajala vojska, ki je niso gradili od zgoraj, ampak je bila sestavljena iz prostovoljcev, ki so v čedalje večjem številu prihajali iz širokih ljudskih plasti. Vojska je naraščala, orožje in drugo vojaško opremo pa je dobivala z uničevanjem okupatorskih in kvizlinških enot. To je bila vojska, v kateri je skrb za lik ljudskega borca postala najvišja družbena vrednota, groba kršitev tega lika pa je bila enaka izdaji. To vojsko je oskrbovalo s hrano in obleko ljudstvo na načelu prostovoljnosti in je bila pripravljena trpeti lakoto, da ne bi kršila tega načela, hkrati pa je bila sposobna deliti tudi zadnji kos kruha s sestradanim prebivalstvom.

Narodnoosvobodilna vojska je s svojo temeljno družbeno vlogo in z rezultati boja proti sovražniku neprenehoma krepila svoj ugled v očeh ljudstva.

Jugoslovanski delavski razred na čelu s svojo avantgardo KPJ je med NOB postal nova vodilna sila družbe. Ob koncu vojne je dobil zgodovinsko nalogo, da kot taka sila zagotovi bistvene mirnodobne pogoje za nadaljnji razvoj revolucije. Z oboroženo zmago nad okupatorjem in kontrarevolucijo in z ustanovitvijo nove države še med vojno so nastali najpomembnejši pogoji za doseganje te zgodovinske naloge.

Na tej poti smo se srečevali z različnimi težavami in se še srečujemo, vendar pa smo dosegli velik napredek pri podružabljanju obrambe in ustvarjanju čedalje ugodnejših razmer in možnosti, da delovni ljudje in občani ter narodi in narodnosti samo, neposredno odločajo o zadevah ljudske obrambe.

Rezultat tega procesa je graditev sistema splošne ljudske obrambe, ki je po ustavi SFRJ »enoten sistem organiziranja, pripravljanja in sodelovanja v vseh družbenopolitičnih skupnostih od federacije do občine, organizacij združenega dela, krajevnih skupnostih in drugih samoupravnih organizacijah in skupnostih delovnih ljudi in občanov v oboroženem boju in vseh drugih oblikah odpora in pri izvajanju drugih nalog, ki so v interesu obrambe dežele.«

Treba je poudariti, da v SLO razumemo tako obrambo, v kateri je oboroženi boj odločilna oblika upiranja agresiji, oborožene sile pa so nosilec oboroženega boja.

Za revolucionarno razredno – politično vlogo oboroženih sil SFRJ je še posebej pomembna posebna povezanost ZKJ in oboroženih sil SFRJ, s katero so oborožene sile zanesljiv dejavnik pri uresničevanju take zgodovinske in z ustavo določene odgovornosti ZKJ.

Jugoslavija, kakršna je vstala iz revolucije in narodno osvobodilne borbe – socialistična, samoupravna in neuvrščena, marsikomu v svetu ni všeč. »Nekateri v tujini napačno prikazujejo koncepcijo SLO kot nekaj povsem novega. Toda mi smo to koncepcijo oblikovali in razvili že med NOB, ko smo pozvali ljudstvo v boj za obrambo neodvisnosti in svobode (...). Naša sedanja koncepcija SLO ni nič drugega kot dosledna in odločna uporaba teh velikih izkušenj iz NOB v novih okoliščinah.« Josip Broz Tito.

Obrambne sile smo torej mi vsi in vse kar v deželi premoremo; to je skupna moč, ki jo lahko naša dežela pokaže v boju z agresorjem – vsi ljudje in vse naše materialne možnosti. Obrambne sile smo torej vsi prebivalci SFRJ s svojimi oboroženimi silami, s svojo fizično močjo in vojno veščino ter s svojo duhovno močjo. Dejavniki naše obrambne moči pa je tudi ugled naše dežele v svetu.

Oborožene sile predstavljajo oboroženi del delavskega razreda naših narodov. Brez oboroženega boja ne bi z nobeno drugo obliko odpora ustavili, uničili ali izgnali agresorja. Zato so oborožene sile bistveni sestavni del sistema SLO ter tudi poglavitni neposredni nosilec oboroženega boja. Organizirane so v posebne vojaške formacije, enote in ustanove, ki se nenehno urijo in opremijo, da bi ob morebitni agresiji na našo deželo uresničile svoj družbeni namen. Oborožene sile so sestavljene iz jugoslovanske ljudske armade in teritorialne obrambe.

JLA je skupna oborožena sila vseh jugoslovanskih narodov in narodnosti, zato jo organizira in pripravlja za oboroženi boj federacije. Njen mirnodobni del je stalna vojaška organizacija družbe.

TO je del enotnih oboroženih sil in najširša oblika vojaškega organiziranja ljudstva za oboroženi odpor. Organizirajo in pripravljajo jo republike, pokrajine, občine, krajevne

skupnosti, kakor tudi organizacije združenega dela.

Enako kakor JLA tudi TO izvira iz narodnoosvobodilne borbe. Za rojstvo JLA štejemo ustanovitev Prve proletarske brigade – prve partizanske enote, ki je bila sposobna operativnega delovanja in premikov po razsežnejših bojiščih. TO pa ima korenine v partizanskih četah in odredih, ki so bili pretežno teritorialnega značaja, saj so se bojevali večinoma na območjih, kjer so nastali. TO je najširši okvir, v katerem se ljudstvo v SFRJ organizira za oboroženi boj in s tem uresničuje svojc pravico, da postane subjekt svoje obrambe.

Ta oblika vojaškega organiziranja na teritorialno – proizvodni podlagi omogoča, da se po potrebi že v najkrajšem času postavi na noge povsod in v celoti milijonska oborožena sila ljudstva. V miru je TO tista organizirana sila, ki neposredno varuje vsak kraj in vsako družbenopolitično skupnost, saj se lahko naglo

aktivira, če pride do nenadnega sovražnega napada ali diverzije, ogrožanja naše družbene ureditve s specialno vojno in tudi ob naravnih in drugih nesrečah. V vojni pa je to milijonska oborožena sila, katere osnovni namen je oboroženi boj v vseh fazah vojne, na fronti in lastnem ter sovražnikovem zaledju. Z njenimi enotami lahko družbenopolitične skupnosti s silo orožja zaničkajo okupacijo ter preprečujejo ustvarjanje in utrjevanje kakršnekoli okupatorske oblasti.

Ob 40-letnici vstaje naših narodov in narodnosti proti okupatorju in prazniku oboroženih sil ter v prvem letu brez tovariša Tita na čelu oboroženih sil, se pripadniki teritorialne obrambe Logatec zavedamo velike odgovornosti, ki je pred nami.

Za praznik 22. december dan oboroženih sil iskreno čestitamo vsem pripadnikom oboroženih sil.

TERITORIALNA OBRAMBA
LOGATEC

Diverzantska enota OŠTO Logatec

V našem konceptu splošne ljudske obrambe, v naši strategiji in taktiki je človek, politično zaveden, moralno trden in bojno osposobljen, temeljni in odločni dejavnik oboroženega boja in odpora.

Tito

Enota med poukom

Sledeč tej Titovi misli, v skrbi za zagotavljanje naše obrambne sposobnosti, je med drugim potrebno nenehno izpopolnjevanje in urjenje enot TO.

Tako je tudi diverzantska enota OŠTO Logatec imela v letošnjem letu 7-dnevni strokovni pouk. Osnovni namen tega pouka je bil spoznati sredstva in metode delovanja diverzantske enote in osposobiti se za izvajanje svojih nalog.

S tem ko je vsak pripadnik enote premagal strah pred eksplozivnimi sredstvi, spoznal njihovo moč in ob

strokovnem ravnanju, je bila dosežena bojna usposobljenost vsakega pripadnika te enote.

Po preteku teoretičnega pouka v učnem centru na Velikih Blokah se je enota premestila na območje občine Logatec.

Tu smo nadaljevali predvsem s praktičnimi preizkusi pridobljenega znanja, hkrati pa se seznanili z vsemi vidiki obrambe našega teritorija v morebitni vojni nevarnosti.

Tov. Franc Jerina, sekretar OK ZKS Logatec, je pripadnike enote seznanil z aktualno gospodarsko problematiko v občini ter osnovnimi

nalogami, ki so pred nami v naslednjem srednjeročnem obdobju.

Tov. Mihael Leskovec, predstavnik ZZB Logatec, nam je orisal delovanje Logaškega bataljona med NOB, kar nas je še posebno zanimalo.

Na domačem terenu, ki ga je enota nekoliko bolje spoznala v obrambnem smislu, smo imeli dve zelo pomembni preizkušnji. V prvi, pri kateri nam je pomagala ekipa minerjev pod vodstvom tov. Vinka Vidmarja, znanega logaškega minerja, so pripadniki enote uporabili pridobljeno znanje v ravnanju z eksplozivi.

Na opuščeni domačiji v Novem svetu smo namestili eksploziv v hišo, ki smo jo nato porušili. Na Ravniku pa smo minirali teren za izdelavo gozdne ceste.

Druga akcija je bila z vojaškega vidika bolj taktične narave: v DO KLI smo uspešno izvedli diverzantsko akcijo. V sodelovanju s komitejem za SLO v KLI Logatec je enota pripravila zelo uspešno diverzantsko akcijo – napad na nekatere pomembne objekte v tovarni. Pri tem naj bi preverili našo sposobnost izbire in uničenja vitalnih delov posameznih objektov, Narodna zaščita DO KLI pa preizkusila mobilizacijo, zavarovanje in obrambo pred podobnimi sovražnimi dejanji.

Po relativno kratki in temeljiti pripravi je enota neopaženo prišla v neposredno bližino tovarne. Po analizi zavarovanja in možnosti približanja k objektom napada, so trije naši pripadniki – diverzanti odnesli in namestili na primerno mesto »eksploziv«. Čez nekaj časa, ko se je trojka umaknila, so v tovarni »eksplozirale« nastavljene dimne bombe in petarde. Med tem smo tudi ostali, ki smo skriti čakali v gozdiču nad tovarno, začeli z napadom – ognjem delovati po pripadnikih NZ KLI.

Z ognjem je takoj odgovorila tudi obramba DO, vse skupaj pa je pritegnilo pozornost tudi ostalih delavcev v KLI ter nekoliko vznemirilo vso bližnjo okolico tovarne.

S to, za nas poučno in dokaj zanimivo, za okolico pa impresivno akcijo, se je letos praktično zaključilo usposabljanje in urjenje naše enote.

Spoznali smo, da homogena in usposobljena enota lahko z uporabo minskoeksplozivnih sredstev povzroči morebitnemu agresorju velike izgube v živi sili in tehniki, s tem pa ustvarja strah, negotovost in napetost.

S takšno usposobljenostjo za specifične načine in oblike delovanja v SLO je tudi naša enota postala del te naše moči, ki zagotavlja varnost in celovitost SFRJ.

Siniša Perič

Pregled aktivnosti teritorialne obrambe občine Logatec v letu 1981

Ob bližnjem prazniku – dnevu JLA, ko praznuje tudi teritorialna obramba kot pomembni obrambni dejavnik naše družbene skupnosti, je primerno, da pregledamo uspešnost delovanja teritorialne obrambe občine Logatec v tem letu.

Osnovne naloge TO v miru so: skrbeti za materialno-tehnično popopolnitev enot in štabov TO, pripraviti ustrezne načrte delovanja TO v vojnih razmerah in usposobiti vse dejavnike v TO za uspešno opravljanje svojih nalog.

Tako je izrednega pomena za uspešno obrambo – usposobljenost in pripravljenost pripadnikov TO za obrambo, ki jo poskušamo doseči z vsakoletno vzgojo enot in štabov TO.

Letos je bilo vključeno v vzgojo blizu 200 pripadnikov TO občine Logatec.

Glede na usposobljenost enot in njihove naloge, je tudi usposabljanje bilo različno. Tako je bila letos na 7-dnevni vzgoji diverzantska enota, ki je opravila tudi svoj prvi ognjeni krst – miniranje različnih objektov in s tem pokazala primerno usposobljenost za najtežje bojne naloge.

V maju je v okviru akcije NNNP-81 potekala 2-dnevna vzgoja

prištavnih enot OŠTO. Osnovna tema tega usposabljanja je bila – delovanje TO v pogojih nenadne agresije, to je izvajanje mobilizacije in prehod na vojno delovanje TO.

Poleg strokovnega usposabljanja smo želeli pri tej vzgoji doseči usklajeno delovanje TO in ostalih dejavnikov SLO glede na pogoje in stvarne naloge, ki jih TO v takem primeru ima.

Z enakim namenom so se letos usposabljale tudi enote TO v KS in OZD ter pripadniki Narodne zaščite. Te enote in pripadniki NZ so se usposabljali v rajonih resničnega delovanja in nalogah, ki jih morajo v resnici opravljati v vojni ali izrednih razmerah.

V novembru pa je bila na redni 2-dnevni vzgoji še posebna enota TO, ki ima nalogo preprečevati in uničevati sovražno diverzantsko delovanje na območju naše občine.

Enota je bila uspešno mobilizirana, nakar je v sodelovanju z enako enoto TO občine Vrhnika izvedla praktično taktično vajo ter posamezno bojno streljanje z vsemi orožji, s katerimi razpolaga.

Poleg vzgoje enot in štabov pa je skozi vse leto potekalo tudi redno usposabljanje starešin in vojakov s

Diverzanti med pripravo za rušenje

Rušenje

Tudi mladinke in žene v vrstah TO

Ekipa TO Logatec na smučarskem teku TO

posebnimi nalogami v obliki seminarnarjev, tečajev ipd.

S tem je bila letošnja vzgoja enot in štabov TO občine Logatec v celoti izvedena, kot je bilo načrtovano.

Ob zaključku leta lahko ocenimo letošnje vzgojne uspehe in samo stanje v TO:

- usposobljenost in pripravljenost enot in štabov TO je v dosedanem razvoju in vzgoji dosegla primerno stopnjo. V bodoče je potrebno staršinski kader še bolj usposobiti za vodenje n poveljevanje enotam,

- v nadaljnjem usposabljanju je potrebno izpopolniti in izboljšati organizacijo dela, predvsem pa še bolj približati vzgojo stvarnim nalogam enot TO, saj bomo s tem najhitreje dosegli potrebno usposobljenost TO in preverili usklajeno delovanje TO v okviru SLO v občini.

Ostale aktivnosti pripadnikov TO

Poleg rednih nalog poskušamo biti aktivni tudi na drugih področjih družbenega življenja v občini. Tako že nekaj let zapored uspešno sodelujejo naši pripadniki na smučarskih tekmovanjih (Trnovski maraton – tek SLO, Po poteh partizanske Jelovice, Pokrajinsko smučarsko tekmovanje SLO TO ipd.), strelskih tekmovanjih ipd.

Dosegli smo tudi dobre rezultate (3. mesto naše članske in 3. mesto mladinske ekipe TO na pokrajinskem smučarskem tekmovanju na Ulovki v 1980), kar nas spodbuja in daje elan za delo v bodoče.

Letos se je skupina pripadnikov TO Logatec povzpela na vrh našega očaka Triglava. Med našimi pripadniki bi želeli razširiti v bodoče tudi planinsko dejavnost.

Da bi letošnji praznik še posebno obeležili, saj poteka 40 let od ustanovitve JLA ter vstaje narodov in narodnosti Jugoslavije, je nastala zamisel organizirati smučarske teke (biatlon) na smučinah okoli Sekirice. To zamisel bomo poskušali realizirati, saj bi tovrstna dejavnost tudi v obrambnem smislu pripomogla k boljši bojni pripravljenosti naših pripadnikov, kakor tudi pripadnikov ostalih struktur SLO v občini. Zanimanja za tovrstno dejavnost in športno panogo prav gotovo pri nas ne manjka. Z vključevanjem pripadnikov TO na športnem in kulturnem področju želimo doseči večjo uveljavitev TO v družbenem življenju občine, pri pripadnikih TO pa občutek pripadnosti, podružbljanja obrambnih nalog in medsebojnega spoznavanja.

Na koncu lahko ocenimo, da se naša TO nenehno pripravlja za obrambo naše domovine, da skrbi za športne in druge družbene aktivnosti, skratka, da je prisotna v življenju in razvoju naših občanov – naše družbenopolitične skupnosti.

Vsem pripadnikom JLA, TO in ostalih struktur SLO čestitam ob dnevu JLA z željo, da bi v bodoče bili še uspešnejši in še boljše sodelovali med seboj.

Peter Logar

Pred odhodom na nalogo

Kaj nas še čaka na področju kmetijstva in gozdarstva?

Osnovna ugotovitev, ki zadeva razreševanje problematike razvoja kmetijstva in kmečkega turizma v občini je, da smo v zadnjih dveh letih (s poudarkom na letošnjem letu) v logaški občini vsaj načelno temu področju namenjali veliko večjo pozornost, kot v preteklosti. Seveda pa samo dobri sklepi ne zadostujejo.

Ko so člani občinske konference ZKS Logatec razpravljali o uresničevanju letošnjih sklepov o kmetijstvu, so ugotovili, da nekateri še niso bili uresničeni. Za to pa seveda del odgovornosti prevzemajo komunisti v Kmetijski zadrugi, v izvršnem svetu in socialistični zvezi ter kmetijsko zemljiški skupnosti.

Res je, da načrtane 3 % rasti tržne kmetijske proizvodnje najbrž ne bomo dosegli, čeprav se je interes za obdelovanje zemlje tudi pri njenih lastnikih povečal. Mleka bomo v občini pridobili manj, kot smo planirali, plan zakola živine pa bomo verjetno izpolnili (vsaj za področje KZ Logatec), čeravno je bilo letos za okoli 20 % do 30 % manj sena, kot lani. Tudi naložbe v to dejavnost bodo manjše od predvidenih, predvsem zaradi izpada kreditov, ki pa jih tudi v bodoče ne bo lahko dobiti.

Cilj razvoja na tem področju je sicer bolj ali manj jasen: pridelati čimveč hrane in obdelati vsa razpoložljiva zemljišča. Ni pa še povsem jasno, kako bomo to konkretno dosegli, čeprav določena skupna stališča so.

Kateri so glavni problemi in zagate?

Perspektiva intenzivnega kmetijskega razvoja so skupna vlaganja in združevanje zemlje ter mehanizacije in dela. Konkretno se to pri nas – kjer so boljše možnosti za razvoj živinoreje – kaže v uvajanju skupinskega pašnega sistema. Večina kmetov je prednosti tega že praktično izkusila, so pa še taki, ki omahujejo in menijo, da tako združevanje ni ekonomsko upravičeno. Seveda zgolj prepričevanje in spodbujanje v sekcijah socialistične zveze na vasi ne more čez noč prinesiti rezultatov. Verjetno pa je nujno z izpostavljanjem takih problemov med zainteresiranimi, z argumentirano kritiko slabosti in s spodbujevalno ekonomsko politiko občine tudi spreminjati nezadovoljivo stanje. So pa še druge, s tem povezane težave. Na primer, kdo ima lahko status kmeta (kako je s tistimi, ki zemljo imajo, a je ne želijo obdelovati, problem dedovanja in še večje drobitve obdelovalne zemlje in pašnikov). Pristojni pravijo, da je vzrok nejasnosti tudi neustrezno tolmačenje republiškega zakona, ki ureja to področje. Seveda sklicevanje na zakon ne more biti razlog, da bi v teh okvirih zane-

marili, tisto kar je mogoče narediti.

Gotovo je tudi, da reja manjšega števila živine za trg ekonomsko ni smotna, niti ni za to mogoče dobiti kreditov. Pašni sistemi z veliko glav živine (vsaj dve glavi na hektar) pa so ob ustrezni davčni politiki in z občinsko pomočjo pri vlaganjih v opremo in prostore, tudi za kmeta, najbrž ekonomsko zanimivi. Seveda so tu določena nesorazmerja med ceno krmil, odkupno in prodajno ceno mleka in mesa, kar pa ne more biti izgovor, če smo na tem področju doslej premalo storili.

Naslednja, še nerešena zadeva, je organiziranost in stimulacija pospeševalne službe. Ta se je morala preveč ukvarjati z administrativnimi deli, kar je šlo na škodo praktičnega dela na kmetijah. Najbrž bi ta služba morala biti organizirana pri kmetijski zadrugi in skladno z značajem dela tudi ustrezno nagrajvana.

Tudi vprašanje samoupravne organiziranosti in pristojnosti kmetijsko zemljiške skupnosti še ni razrešeno. V njo bi kazalo vključiti vse uporabnike zemljišč v občini.

Še nekaj drugih ovir in problemov je pri hitrejšem razvoju kmetijstva in kmečkega turizma. Kot bolj pomembno dejstvo pa naj poudarimo, da so za enotno občinsko politiko predvsem pomembne strokovne rešitve, ki bi na podlagi ugotovitev o velikosti in kakovosti kmetijskih površin zagotavljale možne ukrepe, finančno, kadrovske in organizacijsko podprepljene.

Še nekaj besed o gozdarstvu in njegovem povezovanju z lesnopredelovalno industrijo.

Pri uresničevanju plana sečnje v gozdovih, ki so v družbeni lasti, v glavnem ni večjih težav. V gozdovih v privatni lasti pa ni tako. Nekateri lastniki namreč ne želijo sekati toliko, kot je predvideno. Gozdarji bodo najbrž, če bodo hoteli izpolniti plan, morali zaposliti še nekaj sekačev in se več pogovarjati z lastniki gozdov in kmeti – kooperanti. Številne privatne žage in nedovoljen promet z lesom je problem, ki ga dolgoročno ne morejo rešiti samo gozdarji, inšpektorji in milica.

Dohodkovni odnosi med gozdarstvom in lesnopredelovalno industrijo (KLI) so šele na začetku, so pa nujni. Sedaj namreč med surovinami, nekaterimi polizdelki in končnimi izdelki lesnopredelovalne industrije ni pravega sorazmerja v cenah, kar tudi vpliva na ekonomski interes gozdarjev (komu in kakšen les dobavljati). Tudi dejstvo, da boljši les iz privatnih gozdov še vedno odteka iz občine, je verjetno povezan s tem. Vprašanje pa je kako na to gledajo delavci KLI, če vedo, da so tudi med njimi delavci – lastniki gozdov!

Matjaž Kek

Iz dela Predstavnštva zavarovalne skupnosti Triglav v Logatcu

Marsikdo, ki gre mimo novega poslopja pri Mercatorju, zagleda med ostalimi finančnimi in drugimi poslovnimi prostori tudi predstavništvo zavarovalnice TRIGLAV.

Ker smo v tej novi zgradbi že nekaj let, želimo v kratkem predstaviti, kaj delamo in kako smo samoupravno organizirani.

Naša želja je upravičena toliko bolj, ker v današnjem času ni zavarovalnega primera, ko se občan ne bi obrnil k nam za odškodnino, navset ali kritje svojega imetja.

Močan gospodarski razvoj Logatca je tudi našemu dejavniku v tej družbi naložil zelo odgovorno nalogo čuvanja tega imetja, bodisi v družbenem ali privatnem sektorju. O tem zgovorno pričajo težki primeri nesreč, tudi v našem okolju.

Torej, zavarovalnica le združuje sredstva za pomoč ali solidarnost prizadetim v imetju ali nezgodi.

Z gotovostjo lahko trdimo, da je naše zavarovalno kritje razpredeno v vsako hišo, nekje bolj, nekje manj.

V tem času nam vsekakor ni naklonjena inflacija, ki nam povzroča močna podzavarovanja.

Nekaj velikih požarov in nešteto majhnih vsako leto v Logatcu nas nenehno opozarjajo na redno usklajevanje vrednosti imovine z zavarovalnimi vsotami.

Predstavništvo zavarovalnice je servis, kjer bomo skušali rešiti probleme glede jamstva v kritju, informacij, sklepanja zavarovanj, škod in drugih zavarovanj, samoupravno pa nas vodi 32 delegatov v okviru občinske konference – predstavnikov iz krajevnih skupnosti, kmetijske zadruge, gospodarskih organizacij, obrtne dejavnosti, družbeno političnih skupnosti itd.

Konferenca delegatov oblikuje naslednje rizične skupnosti:

- rizična skupnost za osebna zavarovanja
- rizična skupnost za prometna zavarovanja
- rizična skupnost za kmetijska zavarovanja
- rizična skupnost za industrijska zavarovanja
- rizična skupnost za komunalne dejavnosti.

Oblikovno so občinske konference in rizične skupnosti vključene v samoupravne organe območne skupnosti in zavarovalne skupnosti.

Temu samoupravnemu sistemu teče druga mandatna doba in lahko rečemo, da je delovanje delegatov zavzeto. Kako tudi ne, saj je odgovornost velika, predvsem v finanč-

nem pogledu in pravilnem razporejanju teh sredstev. Delegati so se zavzeli predvsem za stališča pri spremembah cenika in zavarovanja stanovanjskih premožnin in delitvi sredstev iz sklada preventive – povratnih in nepovratnih.

Obravnava drugih samoupravnih aktov pa je bila v znamenju usklajevanja v državnem merilu in z drugimi zavarovalnicami.

Med ostalim je bila razprava zelo plodna glede zavarovanja plemenske živine. Predstavnik Kmetijske zadruge Logatec je obvestil delegate o pripravah za sklenitev takšnega razmerja z zavarovalnico. Anketa pri KZ Logatec je pokazala zainteresiranost za tako zavarovanje, vendar je še nekaj kmetovalcev, ki tudi dosedaj niso imeli zavarovane živine. Večina se je izrekla za zavarovanje. Iz tega sledi, da smo v dovogoru s KZ Logatec, rok prijave podaljšali in dali možnost tudi tistim, ki se doselej še niso prijavi.

Glede lažjega razumevanja in iredne aktualnosti to pojasnilo ponovno objavljamo.

Na področju občine Logatec poteka akcija za organizacijo skupinskega zavarovanja goveje živine. Akcijo organizira Kmetijska zadruga Logatec, Zavarovalna skupnost Triglav, SIS za pospeševanje kmetijstva občine Logatec, ob pomoči veterinarskega zavoda Krim Grosuplje, Mlekarnice Vrhnika in klavnice Mercator.

Prednosti skupinskega zavarovanja so očitne. Za obračunavanje premije se vzame precej nižji premijski stavek, tako da je treba plačati občutno manjšo premijo kakor pri posamičnem zavarovanju. V našem primeru pa je še ena velika prednost, saj podpisniki sporazuma o skupinskem zavarovanju živine prispevajo kar 35 % premije. Kmet sam plača le 65 % premije. Poleg tega pa tudi zavarovalnica nameni posebna sredstva za izvajanje preventivnih akcij na zavarovani živini.

Zaenkrat bi organizirali zavarovanje plemenske živine (goveje), to je plemenskih krav in telic. Živali bodo zavarovane za riziko pogina, zasilnega in ekonomskega zakola ter za riziko zdravljenja. Tu so vključeni vsi stroški veterinarskih storitev pri obolenju živali, to so stroški za pregled, zdravlila in kilometrina.

Dogovorili smo se, da bomo pri zavarovanju goved uporabili 5,4 % premijski stavek. Najnižja zavarovalna vsota pa je 2.500 din.

Družba torej pri vsaki zavarovani plemenci regresira 472,50 din, ne glede na višino zavarovalne vsote, sam kmet pa plača razliko.

Pri posamičnem zavarovanju uporabljamo premijski stavek 8,4 % in za isto vsoto zavarovanja lastnik plača 2.100 dinarjev premije. Torej je skupinsko zavarovanje živine 2,4 krat cenejše od posamičnega.

Za organizacijo takega skupinskega zavarovanja, pa morajo biti izpolnjeni sledeči pogoji:

- V zavarovanje mora biti zajeto vsaj 60 % vse živine na posameznem področju.

- Zavarovane morajo biti vse živali iste vrste z istim namenom reje (vse krave in plemenske telice) v istem gospodarstvu.

- Živali morajo biti zavarovane vsaj za 70 % svoje vrednosti.

Torej tako zajetje nam daje primerne možnosti za finančno kritje stroškov zavarovane živine za znižano premijo in zelo primerni družbeni pomoči našim živinorejcem.

V nadaljnji razpravi so delegati podprli predlog izgradnje bencinske črpalke v Rovtah, predvsem za potrebe kmetijske mehanizacije. S tem, da se posreduje vloga s primerno obrazložitvijo izvršilnemu odboru zavarovalne skupnosti v Ljubljani.

Morda drugič še kaj.

Vodja predstavništva:
Koloman Smodiš.

Nove knjige v logaški knjižnici

Strokovne knjige:

Ivan Cesar: Poetika pripovedne proze Cirila Kosmača
Matjaž Kmecl: Rojstvo slovenskega romana
Branko Avsenak: Vinski tabernakelj
Harry Garms: Živalstvo Evrope

Leposlovje:

Ivo Zorman: Dom človekov
Branko Šömen: Panonsko morje
Zlata Volarič: Koraki
Ferdo Godina: Ko so cvetele marelice
Ivan Zorec: Beli menihi
Branko Gradišnik: Zemlja zemlja zemlja
Evald Flisar: Južno od severa
Borislav Pekič: Kako pomiriti vampirja
Božin Pavlovski: West Aust
Johannes M. Simmel: Hura, še smo živi I. II.
Johannes M. Simmel: Priznam vse
Johannes M. Simmel: Bog varuje zaljubljenca
Johannes M. Simmel: Ljubezen je le beseda
Johannes M. Simmel: Pa čeprav ni zmeraj kaviar
Emil Zola: Therese Raquin
Heinz G. Konsalik: Ugledna družina
James Clavell: Šogun I. II.
Francois Rabelais: Gargantua in Pantagruel I. II.
Hans H. Kirst: Razprodaja herojev
Conan Doyle: Spomini Sherlocka Holmesa

Prešernova knjižna zbirka:

Prešernov koledar 1982
Smiljan Rozman: Ta glavna Urša
France Bevk: Ljudje pod Osojnikom
Miroslav Pahor: Po jamborni cesti
Andreja Grum: Hitro pripravljajte jedi

Knjige za otroke:

Karel Grabeljšek: Hude preizkušnje
Karel Grabeljšek: Partizanski obrazi
Niko Grafenauer: Lokomotiva lokomotiva
Ljudmila Prunk: Kaj je videl Mižek Figa
Branko Žužek: Kaj imamo radi
H. Ch. Andersen: Cesarjev slavec
Vitomir Mal: Mali veliki junak

Ob izgubi naše drage mame in stare mame

ANTONIJE VIDMAR

se iskreno zahvaljujemo vsem, ki ste z nami sočustvovali v težkih trenutkih slovesa. Posebno smo hvaležni sosedom za cvetje in predragoceno pomoč, delavcem Gradnika in Valkartona pa za vence.

Žalujoči: hči Zvonka, sinova Viktor in Vinko z družinami

Premija za najnižjo zavarovalno vsoto (2.500) je	1.350,00 din
35 % prispevka podpisnikov	472,50 din
zavarovanec – kmet plača	877,50 din

Tudi mi, otroci, delamo in ustvarjamo

Les je vsestranska uporabna igrača

Otroci iz vrtca so ob tednu otroka za vse logaške otroke razstavili svoje izdelke, ki so jih izdelali med letom. Velika aktivnost predšolskega otroka, ki je načrtno vodena in usmerjena k določenemu cilju, rodi lahko lepe uspehe.

Sredstva, ki jih otrok uporablja pri svoji ogromni aktivnosti v igri, ki je zanj osnovna oblika spoznavanja okolja, imenujemo igrače. Igrača pa je lahko vsak predmet, ki si ga otrok prisvoji za svojo igro.

Zavedamo se, da je le manjši del slovenskih otrok deležnih organiziranih oblik vzgoje in varstva. Ti otroci imajo vse pogoje za igro, ki jo še vspodbujajo za to usposobljene vzgojiteljice.

Razstavljeni izdelki so tudi vspodbuda vsem staršem, da lahko otroka ustvarjalno zaposlijo in s tem zadovoljijo njegovo potrebo po aktivnostih, z vsem odpadnim materialom, ki ga je v naši okolici veliko in ga največkrat zavržemo.

Ne samo dobra vzgoja, tudi srečno otroštvo je pomemben prispevek k razvitosti in kapital, na katerega se bodo naslanjali otroci, ko bodo odrasčali. Posledice neenakosti močno odsevajo v razvitosti otrok, ko stopijo v šolo. Kažejo se v težavah pri učenju, ali pa se pojavljajo v obliki vedenjskih motenj otrok.

Posledice vzgojne in kulturne prikrajšanosti v razvojnih letih so pri otrocih pogosto hujše in bolj usodne od materialnih razlik v družini. Te kasneje, ko odrastemo, laže izboljšujemo s svojim delom, posledice razvojne zanemarjenosti pa odrasli ljudje ne moremo več popravljati.

Iz tega sledi, da sta uspešna vzgoja in varstvo otrok izredno pomembno področje skrbi družbene skupnosti. Vendar morajo istočasno sodelovati tudi starši naših otrok.

V vrtcu že poteka oblika vzgojnega dela, imenovana ure pravljic, kamor se lahko vključijo vsi predšolski

otroci od 4. leta dalje. V ugodnem vremenu bo organiziran tečaj smučanja za predšolske otroke.

Opažamo, da te oblike vzgojnega dela niso obiskane tako, kot bi želeli, čeprav jih otroci z veseljem sprejemajo. Oviro vidimo v tem, da mora predšolskega otroka nekdo pripeljati in ga na koncu počakati.

Želimo, da bi se otroci, ki niso vključeni v redno varstvo, udeleževali tudi krajših oblik vzgojnega dela zanje, kot so obiski predstav lutkov-

nega gledališča, izletov za cicibanovo športno značko in podobno. Ni težko priti do informacij o poteku teh dejavnosti, le zainteresirani moramo biti. To pa bomo le, če bomo doumeli, kaj pomeni otroku vključevanje v zanj razvojno primerne prireditve.

Menimo, da je res škoda, da tega otrokom ne omogočimo, čeprav zahteva od staršev le nekaj časa in pozornosti.

Erna Zorman

Smučanje – Logatec – tradicija

Smučanje v Logatcu ima dolgoletno tradicijo. Sicer ni natančno ugotovljeno, kdaj so naši predniki začeli smučati, zagotovo pa je, da so začeli organizirano delovati leta 1928 v tedanjem telovadnem društvu »Sokol« in da je bil prvi predsednik smučarskega kluba pok. Janez Kristan, magister farmacije. 20. februarja 1929 so bile že prve tekaške tekme, sicer samo na 4 km dolgi progi, prvo mesto pa je dosegel še danes aktiven delavec SK Logatec in njegov blagajnik tov. Ciril Čuk. Od tedaj naprej so bila vsakoletna tekmovalja na 15 km progi, najdaljša proga pred II. svetovno vojno pa je bila celo 40 km.

Prebivalci tega kraja so bili zelo navdušeni za t.i. turno smučanje, t.j. hojo na smučeh po bogate zasneženih terenih logaške kotline.

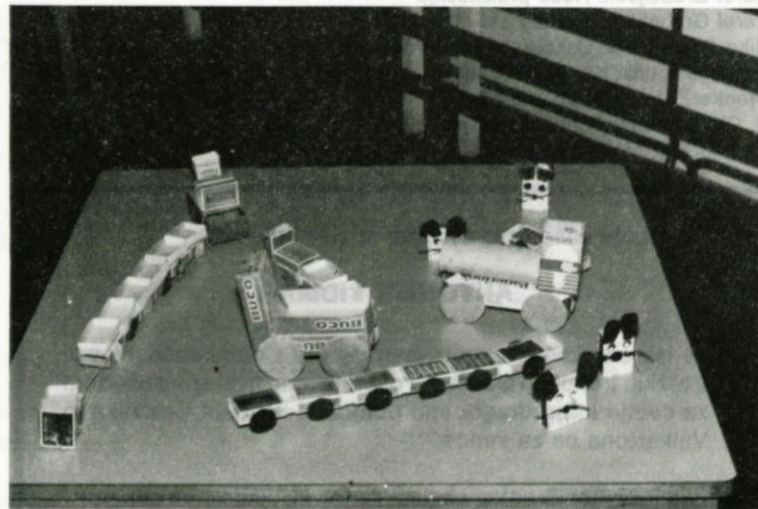
Tako kot druge športe je tudi smučanje zavrla II. svetovna vojna. Italijani so nam odvzeli smuči in Logatec obdali z bodečo žico. V borbi so padli najboljši borci, v skupini 7 talcev pa je bil na Horjulu ustreljen tudi najboljši predvojni logaški smučarski tekač Lado Grom – Plečni-

kov. Zato novoletni tek posvečamo njegovemu spominu.

Po končani vojni so bili zopet najbolj priljubljeni smučarski teki. Začele pa so se razvijati tudi alpske discipline in predvsem smučarski skoki. Nekajletni premor je prekinil prihod tov. Vojka Prezlija, ki je ob skromni podpori SZS začel s skupno pionirjev in pionirk. Ko so se organizirali leta 1979 v sekcijo za hojo in teke na smučeh in ko smo dobili še motorne sani za pripravo prog, je razvoj dosegel nagel vzpon. Izvajajo se tekmovanja ŠSD, sindikalna tekmovanja, regijska prvenstva in druge oblike množičnega tekaškega tekmovanja. Logačani pridno izkoriščamo redno vzdrževane proge, ki jih poznajo tudi že številni obiskovalci izven občine.

Izvedba »novoletnih tekov« pomeni za organizatorje veliko odgovornost. Zato se zahvaljujemo odboru za množične smučarske prireditve SZS za izkazano zaupanje. Trudimo se, da bi bili vsi kar najbolj zadovoljni s programi in izvedbeno organizacijo.

Zoran Mrak

Vsaka škatlica zaživi v otroški fantaziji kot igrača

OBVESTILO UREDNIŠTVA

Ker je v preteklosti že večkrat prišlo do prepozno oddanih člankov za Logaške novice, prosimo vse tiste, ki radi pišejo vanje, da članke oddajajo **najkasneje do 25. v mesecu**. V tem primeru jih bo uredniški odbor lahko pravočasno uvrstil v število številko Logaških novic, ki izide prihodnji mesec.

Otroci pišejo

Moj kraj

Moj kraj se imenuje Kalce. Ime verjetno izvira iz besede Calcium, ki je latinska beseda za element kalcij. Ta element sestavlja kamenino apnenca, ki je značilen za naša kraška tla. Ljudje so se takoj že zelo zgodaj naselili, kar dokazujejo razni zgodovinski objekti, kot je utrdba na Lanišah iz rimskih časov. Ob cesti Kalce - Hrušica so tudi razni ostanki, ki izvirajo iz časov turškega obleganja naših krajev in njihovega prodora proti Primorski. Klanci pod Lanišami se še danes imenujejo Turški klanci. Ruski ujetniki so med 1. svetovno vojno zgradili novo cesto Kalce - Laniše, da je bil lažji in hitrejši prehod na fronto. Največji ovinek se imenuje Ruska rajda. Med 2. svetovno vojno je potekala pomembna kurirska zveza, ki je imela postojanko v Kališah. Nedaleč od naše hiše pa so še ostanki domobranskih bunkerjev. Lansko leto so na Kalcah padlemu partizanu Stanetu Gostiški odkrili spomenik. Tako kot Logatec so tudi Kalce osvobodili borci 29. hercegovske divizije. Po vojni so ljudje na Kalcah zgradili veliko novih hiš. Danes Kalce predstavljajo pomembno križišče proti Postojni, Idriji in Gorici.

Zdenka Nagode
4. b razred
Dopisniški krožek
OŠ Edvarda Kardelja

Če bi bil Martin Krpan (domišljijski spis)

V tem času je zelo težko. Prav dobro bi bilo, če bi postal Martin Krpan.

»Hija, kobilica. Še pred peto morava biti v Logatcu!« sem zavpil nad svojim konjem. Pravzaprav je kobilica, pa je vseeno. Obrazi v avtomobilih se nasmihajo, pa ne vem, ali meni ali kakšni šali.

Hja, nisem še povedal, ne kje sem bil, čemu sem bil in če sem kaj dobrega storil. Bil sem namreč v Ljubljani, poklicali so me, da sem cesto razbijal in asfalt v kup nosil. To je ceneje od buldožerja, ki stane boja cel milijon, če hočeš, da cesto razbije. Pomislite, da se mi je kramp trikrat zlomil! Orodje je tako krhko, da bi človek s sekuro še kruh težko odsekal. Ob pol štirih sem končal. Gradbeniki so si zadovoljno meli roke. Pegavi in rdečelasi fant, ki je menda diplomirani inženir, je vprašal, če bi se zmenila o plačilu. Jaz sem mu dejal:

»Ena pečena ovca, pet kilogramov kruha in deset litrov vina bi bilo dosti. Pa še pet kilogramov praška in kilogram kave za mamo.« Inženir je kar križem pogledal, ko sem vse to v petih minutah pospravil, sedel na kobilico in šel.

Pa sem doma. Povsod je lepo, toda doma je najlepše.

»Hej, Martin, pridi sem, mi boš teh deset vreč cementa nesel za hišo!« me že kliče Peter iz Blekove vasi.

Marko Jernejčič, 6. a r.
OŠ Edvarda Kardelja
Logatec

Zakaj rad berem

Ob vprašanju zakaj rad berem, bi odgovoril, da zato, ker v knjigah najdem predvsem veliko odgovorov na vsa moja vprašanja z različnih področij znanosti. Všeč mi je nape-to branje.

Predvsem rad berem znanstveno literaturo zaradi njene pestrosti in zanimivega branja.

Še vrste knjig imam veliko doma, hodim pa tudi v knjižnico.

Znanost odkriva nova in nova pota v zvezi z energijo, problemom vesoljskih poletov in drugimi bistvenimi vprašanji današnje civilizacije.

Ob tem se mi zastavlja vse več vprašanj in odgovore najdem v knjigi.

Vendar s moram sprijazniti tudi s tem, da vseh odgovorov le ne bom našel v knjigi. Na primer, od kod nove zaloge nafte.

Na taka in podobna vprašanja pa bodo morali znanstveniki, pisatelji in knjige še odgovoriti seveda če bodo sploh našli odgovore.

Milan Rupnik
7. a r. OŠ E. Kardelja

Obiskali so nas operni pevci

Obiskali so nas operni pevci basist Ladko Korošec, tenorist Rajko Koritnik, sopranistka Sonja Hočevarjeva in pianist Milan Stante.

Predstava je bila v telovadnici. Zapeli so nam tri partizanske pesmi, tri narodne in tri operne arije. Po vsaki pesmi smo lepo zaploskali. Vsi učenci smo navdušeno poslušali. V Logatcu malokdaj gledamo kaj takega. Najbolj mi je bila všeč partizanska pesem.

Rad bi videl, da bi še kdaj prišli. Na koncu smo jim podarili košarico

gob in grafike učencev iz višjih razredov.

Leon Kermavner
Dopisniški krožek
osnovne šole
»8 talcev« Logatec

Martini Krpani živijo dalje

Levstik je v svoji povesti zapisal, da je v davnih časih živel silak z imenom Martin Krpan, ki je v začetku le tovoril sol, potem pa rešil svoj narod trpljenja in zaostalosti pod Turki. Je morda Levstik, ki je napisal to povest, kdaj pomislil, da je ustvaril odlično prisposodbo za človeka, ki je živel štiristo let po Krpanu? Martin Krpan, ki mi je najbližji, je Tito. V začetku je bil preprost delavec. Kdo ve, morda bi štiristo let nazaj tovoril sol? Krpanova moč so mu bile ideje socializma in sposobnost za vodjo. Namesto s pestmi, kujem in mesarico, se je bojeval z glavjo. Odbijal je težke udarce, ki so spremljali našo revolucijo - nas in njegov boj z nazadnjaškimi silami, ki so si hotele pridobiti Jugoslavijo. V bitki je postal zmagovalec. Priboril nam je neodvisnost, samostojno politiko neuvrščенosti, velik ugled v svetu in mnogo prijateljev. S tem nam je postavil močen ščit med silami, ki bi jih zamikalo napasti našo državo.

Tito. Kako mogočna je ta beseda. Pomeni voditelja naše revolucije, pomeni bratstvo in enakost naših narodov, pomeni neuvrščенost, boj z nerazvitostjo, pomeni srce, ki je bilo za nas.

Martin Krpan ne živi več, živi pa dvaindvajset milijonov njegovih učencev.

Helena Marinč, 8. c razred
OŠ »8 talcev« Logatec

Bili smo na ekskurziji

V mesecu oktobru smo imeli ekskurzijo na Dolenjsko, kjer smo si ogledali nekaj rojstnih hiš znanih slovenskih pisateljev.

Najprej smo si šli ogledat rojstno hišo Trana Levstika. Prvo, kar smo v Retjah zagledali, je bil kozolec, v katerem je Fran Levstik slišal zgodbo o Martinu Krpanu. Podatke o kozolcu smo si zapisali in si šli ogledat rojstno hišo Frana Levstika. Na hiši je plošča, na kateri piše:

V tej hiši je bil porojen dne 28. septembra 1831 Fran Levstik, učejnjak in pesnik slovenski.

Ena od učenk nam je potem prebrala pesem, v kateri Levstik opisuje svojo rojstno vas. Zapisati smo si morali, kaj se je od takrat spremenilo. Vas se je res spremenila, kajti sedaj je na holmu veliko hiš, ne pa tri kot v Levstikovih časih. Še zdaj pa stoji velika lipa, ki je že njemu dajala senco.

Po končanem ogledu Retij smo šli v Velike Lašče. Tam smo si ogledali spomenik, ki so ga ljudje postavili Levstiku v spomin že dve leti po njegovi smrti. Prepisali smo si besedilo, ki pripoveduje v Levstikovem trudu, deležu in vzoru za slovenskih narod.

Nato smo se odpeljali v Rašico. Sredi vasi je spomenik padlim borcem. Tam stoji tudi spomenik v spomin na Primoža Trubarja, ki ima velik pomen za slovenski narod in njegov jezik. Iz napisu smo razbrali, kdaj sta izšli prvi dve slovenski knjigi Abecednik in Katekizem. Ogledali smo si tudi Trubarjevo rojstno hišo - Temkov mlin, ki stoji ob potoku in je zelo slabo ohranjen. Tramovi so prepereli, v strehi so ponekod luknje, omet je okrušen in razpada. Mislim, da bi morala biti rojstna hiša prvega slovenskega pisatelja lepše ohranjena in urejena.

Iz Rašice smo se napotili na Turjak. Pred gradom smo videli veliko lipo, ki je prizorišče Prešernove Turjaške Rozamunde. Potem je prišla vodička, ki je odklenila vrata in nam v notranjosti gradu pripovedovala o njegovi preteklosti: o zloglasni grajski ječi, o gospodarjih tega gradu in kje so vanj vdrli partizani.

Po ogledu Turjaka smo se vrnili v Logatec.

Primož Tollazzi 6. c razred
OŠ »8 talcev« Logatec

Smešni greh

Smešni greh. To ve vsak človek. Smejemo se lahko tudi ob kakšnem smešnem prizoru ali šali.

Bila je sredo. Imeli smo športni dan. Najprej so bile razredne ure, potem malica, nato pa kros. Ko smo čakali na tovarišico, je prišel k nam tovariš Prezelj in rekel: »Malo poslušaj, prosim!« Takoj se je nekdo oglasil in rekel: »Tovariš, jaz ga nimam!« Vsi smo planili v smeh. Tudi tovariš se je smejal.

Lili Dolenc, 8. a r.
OŠ E. Kardelja

Iz logaške turistične dejavnosti Uspešna predstavitev

Leto se nagiba koncu, pa bi tudi mi želeli seznaniti občane s svojo dejavnostjo.

Na zboru delavcev v turizmu, ki je bil v okviru raznovanjanja dneva žena, smo izvolili tudi novi upravni odbor na čelu z tov. Ivo Sparamblek in sprejeli predvsem stališča o nadaljnjem razvoju turistične dejavnosti v Logatcu.

Programa ne, da ni bilo mogoče izvajati, temveč njegova realizacija ni bila potrjena, niti ni bilo mogoče v razpravi, ki je ni bilo, zagotoviti uresničevanja osnovnih načel pri načrtovanju urbanistične opredelitve za načrtovane objekte.

Zato tudi ni bilo mogoče obravnavati iskanja finančnih možnosti za uresničevanje predlaganih projektov.

Na zboru sprejeti sklep glede prenosa osnovnega sredstva SMUČARSKÉ VLEČNICE na Sekerici, je v celoti uresničen ter smo osnovno sredstvo smuč. vlečnice prenesli na lastnika SO Logatec z aprilom 1981. Izvršni svet je prenos sprejel in je že poleti pozval Telesno kulturno skupnost, naj organizira obratovanje v sezoni 1981/82.

Turistično društvo nima pravne možnosti za ustanovitev gospodarske dejavnosti v obliki podjetja.

Vselej smo bili prepričani, da je za prevzem v kraju najbolj odgovorno gostinstvo, predvsem družbeni sektor, ki pa žal ne kaže zanimanja za organizacijo smučarske dejavnosti.

Upamo, da bo SO Logatec uspelo najti primernega upravitelja smučarske vlečnice v zadovoljstvo mladim občanom in bodočemu tovrstnemu turističnemu razvoju.

Letos smo uspešno urejevali svoj kraj, saj je v nagradnem tekmovanju sodelovalo nad 900 gospodinjstev.

Primerna temu je bila tudi udeležba na nagradnih izletih na morje otok Krk in Belo krajino.

To tradicijo, ki traja že več kod deset let, želimo nadaljevati tudi v prihodnje.

Tokrat vas želimo že za leto 1982 obvestiti, kam naj veljajo enodnevni

izleti. Če vam je bilo všeč, uporabite čas do drugega poletja za dogovor, za masovno udeležbo na izletih prihodnjega leta, ki naj bi veljali:

– Titovemu rojstnemu kraju v Kumrovcu s sledečim okvirnim načrtom: Ogléd spominskega doma in filma o življenju in delu Tita, spomenika Matiji Gubcu v Zg. Stubici, osnovne šole »Marije Broz« s spominskim obeležjem, domačije Titove sestre in domačije Titove tete, kjer so nastajali pomembni državniški dokumenti;

– Izlet na morje, verjetno na KRK, z veselim programom, kjer naj bi bila vključena dalmatinska ohcet ter ogled krajevnih zgodovinskih znamenitosti.

Program vam bomo poslali posebej po pošti 60 dni pred odhodom izletov.

Razen drobnih turističnih opravil smo posebej pripravili material za izdajo štirih motivov logaških razglednic in štiristranskega barvnega prospekta o logaški turistični ponudbi.

Sredstva za to dejavnost naj bi bila zagotovljena iz turistične takse, katero nam je žal občina odvzela v svoj proračun.

Ne glede na družbeni dogovor, ki so ga sprejele nekatere občine v Sloveniji, med njimi tudi Logatec, nam občina dosedaj turistične takse ni nakazala.

Ker taksa ni prenakazana redno mesečno, smo skoraj stoo odstotno razvrednotili letošnja sredstva, saj so se cene medtem zelo povečale.

Želimo, da bi se družbeni dogovori spoštovali, da bi tudi mi lahko v določenih okvirih izvajali svojo dejavnost.

Ker turistično društvo drugih virov dohodka nima, smo morali opustiti tudi ostale turistične dejavnosti.

Prepričani smo, da bodo v prihodnjem letu za našo dejavnost podani ugodnejši pogoji, pa tudi možnost za več razumevanja v turističnem razvoju Logatca.

Koloman Smodiš

V četrtek, 5. novembra, se je logaški Pihalni orkester predstavil na dveh nastopih v Ljubljani in sicer pred hotelom Kompas na Miklošičevi cesti in v športni dvorani na Kodeljevem, kamor jih je na svoj promocijski koncert povabil ansambel Hazard. Ob tej priliki je Pihalni orkester prvič javno izvajal popularno Hazardovo popevko Marie, ki jo je

posebej za logaški orkester aranžiral njihov dirigent France Korbar. Številen aplavz, ki ga je orkester požel, je bil dokaz, da je njihova predstavitev uspela.

Na posnetku je logaški Pihalni orkester pred ljubljanskim hotelom Kompas.

Tekst in foto Slavko Albreht

Ljubljansko pevsko združenje

Skorajda bi »praznovali« desetletnico priprav na ustanovitev predzadnjega področnega pevskega združenja, ko smo se 7. novembra 1981 vendarle opredelili za ustanovitev. Predstavniki zborov občin Grosuplje, Ribnica, Kočevje, Vrhnika, Logatec, Cerknica in petih ljubljanskih občin smo na ustanovnem zboru opredelili cilje in smotre skupnega dela in delovanja. Dosedanje delo odbora za vokalno glasbo pri ZKO mesta Ljubljane bo poslej razširjeno še na navedene občine.

Združenje bo povezovalo več kot 110 odraslih pevskih skupin in še več šolskih in mladinskih zborov. Tako bo med najštevilnejšimi v okviru Slovenske pevske zveze, kamor smo se tudi sklenili združiti. Slovensko pevsko zborovstvo bo tako, z izjemo dela Dolenjske, povezano v pevski zvezi Slovenije.

Ljubljansko pevsko združenje bo nadaljevalo delo odbora za vokalno glasbo na strokovnem področju tudi v teh smereh:

1. zborovski studio: strokovna predavanja iz zborovodstva,
2. zborovski disko studio: spoznavanje pesmi, stilov, obdobj, skladateljev – s poslušanjem plošč in strokovnim komentarjem,
3. obisk zborovodskih tekmovanj: udeležba zborovodij na obisku tek-

movanj v Mariboru – po poprejšnji predelavi tekmovalnih skladb in kasnejši razčlenitvi izvedb,

4. notna knjižnica: dopolnjevanje že osem tisoč skladb obsegajočega arhiva,

5. »Naš spev«: interni informativni bilten zborov,

6. »Naši dosežki«: letna manifestacija sposobnejših zborov in oktetov, tudi za spodbujanje in popularizacijo vokalne glasbe zunaj središča (Ljubljane); mimogrede: tak koncert je bil lani jeseni v Logatcu,

7. Zborovodski tečaj: najpomembnejši smoter delovanja združenja. Pomanjkanje usposobljenih zborovodij je najbolj občutljiva točka na telesu slovenskega pevstva. Marsikje so prav premalo večji zborovodje ovira nadaljnjemu napredovanju posameznih zborov. Zato združenje načrtuje začetni in nadaljevalni enoletni oz. dvoletni zborovodski tečaj.

Če bo združenju uspelo pospešiti strokovno izpopolnjevanje zborovodij, s tem pa dvigniti kakovostno raven zborovskega petja, potem bo kaj hitro opravičilo svoj namen.

Zaenkrat niso predvidene dodatne finančne obveznosti za zборе in ZKO, če pa bodo potrebne, bodo kar najmanjše.

Jago

**DOPISUJTE
V SVOJE
GLASILO
»LOGAŠKE NOVICE«!**

KULTURNA KRONIKA

OBNOVLJENI VODNJAK NA ČEVICI. – Čevčanski vodnjak, zgrajen 1803, je močno načel zob časa, nanj naslanjajoča se rast lipe, pa tudi kako vanj zaletavanje mimovozečih se strojev jee e opravilo svoje. Ker gre za zaščiteni etnografski spomenik, je kulturna skupnost s krajevno skupnostjo in pridnimi Čevčani obnovila vodnjak po navodilih Zavoda za spomeniško varstvo Ljubljana. Zaradi pridnih in »udarniških« rok starejših krajanov (mlajši so se kar nekam poskrilili!) so veljala obnovitvena dela (predvsem material) le 70.000.- din.

LOGAŠKI OKTET NA VRHNIKI. – Kljub sosedski bližini je Logaški oktet izvedel na Vrhniki svoj prvi celovečerni koncert šele sredi novembra letos. Koncert je organizirala vrhniška zveza kulturnih organizacij v dvorani osnovne šole Ivan Cankar. Zapisati je treba, da se je oktet dostojno predstavil, navdušil številne poslušalce, ki so z izjemno pozornostjo sledili vsaki odpeti pesmi, na koncu pa z gromkimi aplavzi kar štirikrat zahtevali dodatne pesmi.

PRAZNIČNI MARTIN NA BRJAH. – Logaški pevci že več let prijateljsko sodelujejo z Brejci: izmenjujejo gostovanja, skupno prepevajo. Na koncert, ob krajevnem prazniku na martinovo so bili na Brje povabljeni Moški pevski zbor Dol. Logatec, tamburaški orkester iz Hotedršice in zamejski moški zbor Valentin Vodnik iz Doline pri Trstu. Do kraja polna dvorana je hvaležno sprejela nastop domačega zbora, gostujočih zborov, posebej še mladih tamburašev. Pesem prijateljstva se je razlegala še dolgo med številnimi zdravicami in deklamacijami Gregorčičevih pesmi. In zanimivo: predsedniku krajevnne skupnosti ni bilo nerodno pripovedovati, kako je pesnik Simon Gregorčič rad prihajal v vas na obisk, ko je služboval v sosednjem Braniku (nekdanj Rihemberku).

OB DOGRADITVI ŠOLE »EDVARDA KARDELJA«. – Letošnji praznik naše domovine je bil naravnost bogat. V krajevni skupnosti Tabor so se 28. novembra dopoldne odprla vrata dograjene šole Edvarda Kardelja s prostori za razredni pouk. Otvoritvena slovesnost je potekala v obnovljenem kulturnem domu (prejšnjem domu TVD Partizan) ob prisostvovanju Pepce Kardeleje, članice sveta federacije, Milana Kučana, predsednika občine Logatec in preštevilnih občanov. Denar za šolo in dom so zbrali občani občine s samoprispevkom. Pester otvoritveni program, ki ga je režiral in vodil Marjan Kralj, so pripravili učenci s svojimi učitelji z domače šole in iz pobratenih šol Kovačica in Bizeljsko. V priložnostnem nagovoru je predsednik krajevnne skupnosti Janez Smole naglasil moč lastnih odločitev, ki koreninijo v temeljih AVNOJ, pomembnost dograditve šole skoro ob 100-letnici prve logaške šole ter prepotrebno obnove kulturnega doma; hkrati pa je nakazal nadaljnje možnosti razvoja krajevnne skupnosti, posebej z usmeritvami v gospodarske naložbe. – V kulturnem sporedu so nastopili recitatorji, mladinski in dekliški zbor, oba uspešno pod vodstvom zborovodje Zdravka Novaka, ter slikoviti ritmični skupini, prva pod vodstvom Veter Nagode, druga pod vodstvom Lidije Burk ter Pihalni orkester Logatec. Spomine na preteklost je z utrinki iz šolske kronike obnovila ravnateljica Majda Osterc, z drobci iz tradicije telesne kulture pa je postregel Franc Korenč. S skrbno odbranim kulturnim deležem so se predstavili mladi gostje iz pobratene šole Edvarda Kardelja iz Kovačice in Bizeljskega, zlasti slovaški prijatelji so s svojo folklorno pisanostjo navdušili prav vse. Posebno zaslužnim občanom v zvezi z gradnjo in obnovo je krajevna skupnost podelila javna priznanja.

Dograjeno šolo je ob zvokih pihalnega orkestra odprl častni član šole, boric, dejaven in splošno priljubljen občan Janko Petek.

Maš

REVOLUCIJA IN GLASBA. – V okviru letošnjega festivala Revolucija in glasba je 25. nov. na osrednji proslavi v počastitev dneva republike nastopil pevski zbor Lesarji Slovenije pod vodstvom Tomaža Tozona skupaj z ljubljanskim armadnim orkestrom pod vodstvom Ladislava Leška. Iz osrednje dvorane Kulturnega doma Ivan Cankar v Ljubljani sta koncert delavskih, partizanskih in revolucionarnih sklad v celoti prenašala ljubljanski radio in televizija. – Usoda vabil se je tudi na ljubljanski ravni zrcalila na praznih stolih prvih dveh vrst. S teh stolov ni bilo pozdrava državni himni niti pritrjevanja prazničnemu govoru Marjana Rožiča, predsednika skupščine mesta Ljubljana.

OBVESTILO

štipendistom iz združenih sredstev v občini Logatec

Vse, ki so zaprosili za štipendijo iz združenih sredstev, obveščamo, da je odbor za štipendije po javni obravnavi dokončno oblikoval predlog tistih, ki so upravičeni do štipendij iz združenih sredstev. Tako bodo vsi upravičeni štipendisti iz združenih sredstev lahko že po 20. decembru dvignili štipendije pri LB Logatec. Štipendisti, ki so že prejeli štipendijo, bodo dobili izplačano tudi razliko, če se jim je štipendija dvignila in to za mesece september, oktober in november 1981. Vsi tisti, ki ste v letošnjem letu prvič zaprosili za štipendijo, pa boste dobili pri LB Logatec hranilne knjižice in štipendijo za mesece september, oktober in november.

Prosimo vse, da to obvestilo upoštevate in ne hodite prej na LB Logatec. V kolikor bi prišlo do kakšnih nevednosti se oglasite na Samoupravni skupnosti za zaposlovanje, kjer boste prejeli vse potrebne informacije.

Strokovna služba
samoupravne skupnosti za zaposlovanje
Logatec

POČASTITEV DNEVA REPUBLIKE. – V krajevni skupnosti Naklo so počastili dan republike 27. november zvečer s slovesno proslavo v nabito polni dvorani Narodnega doma. V skrbni režiji Martine Comino so nastopili recitatorji ob spremljavi pianistke Dragice Klobučar in kitarista Igorja Resnika, Pihalni orkester pod taktirko Franca Korbarja in skoro 30-članski dekliški zbor, ki ga je dopadljivo ubral Zdravko Novak. – Priložnostna predstavitev zbora je bila resnično simpatična in je nakazala nadaljnje kvalitetne možnosti.

Prvi javni nastop dekliškega zbora (Foto: P. Sark)

Skupina za izrazni ples je tudi sodelovala na proslavi (Foto: P. Sark)

vabimo vas

Takoj na prvi dan Novega leta pričenjamo v našem Kinu s programom za leto 1982. Lahko se malce pohvalimo, da imamo v januarju precej dobrih filmov na sporedu. Omenimo jih torej.

V prvi vrsti je treba omeniti čudovito Nastassjo Kinski v filmu znamenitega poljskega režiserja Romana Polanskega *TESSA*. To je film, posnet po romanu angleškega pisatelja Thomasa Hardyja z istim naslovom. Zgodba nedolžne ljubezni, ki pa pripelje celo do krvavega zločina, je iz angleškega devetnajstega stoletja, tik pred vstopom v dvajseto. Film je 1979. leta dobil kar tri Césarje, francosko najvišje priznanje, ki je nekakšen evropski Oskar. Nastassja Kinski, hči znanega nemškega »negativca« Klaus Kinskega (lani smo ga videli v odličnem *NOSFERATUU*), je s tem filmom dokazala, da čeprav mladoletna, je odlična igralka. Polanski je znal odlično voditi igralce in film je vsekakor največja mojstrovina tega režiserja. Film resnično priporočam.

Čeprav naslednji film nima namena, da bi se kosal s *TESSO*, je vendar vreden posebne opombe. To je *POLNOČNI EKSPRES*, sicer avanturistično opredeljen, vendar narejen po resnični pripovedi mladega tujca v turških zaporih, kjer je bil zaradi manjše količine heroina obsojen na dosmrtno ječo. Zgodba, ki jo na žalost poznamo tudi Slovenci, saj so pred nekaj meseci naše oblasti uspele s posredovanjem izpustiti Slovenko, ki je bila podobno, kot mladenič v filmu, obsojena na težko ječo. Film *POLNOČNI EKSPRES* je tudi kot podlistek izhajal pred časom v *DELU*, zato bo mnogim verjetno vsebina znana. Pa vendar, film, ki je narejen po resničnih dogodkih, je lahko na poseben način privlačen.

Za mlade gledalce toplo priporočam čudovit glasbeni sprektakel *JABOLKO*. To je nekakšen glasbeno-znanstveno-fantastični kolaž. V filmu ima glavno vlogo glasba, nekakšen futuristični rock (zgodba se odvija 1994. leta!), ki pa ga mlad par ne mara. Zgodba sicer ni nič posebnega, vendar kdo pa od glasbenih filmov zahteva trdno dramaturgijo in napeto dogajanje? V kino gremo zaradi glasbe. In tokrat je točno tako.

Zelo dober je tudi film *YANKEE*. To je vojna ljubezenska zgodba med vojaki, ki v južni Angliji čakajo, da jih bodo poslali kot invazijske čete v Normandijo, in dekleti, ki jih tam spoznajo. Na videz je to osladna zgodba, toda v tem filmu je narejena s toplino in visoko igralsko profesionalnostjo. Glavno vlogo igra trenutno najpopularnejši angleški igralec Richard Gere, ki je zaslovel s filmom *AMERIŠKI GIGOLO*. Tega bomo letos v Logatcu tudi še videli. Ob Richardu Geru igra tudi znana angleška karakterna igralka Vanessa Redgrave (pred kratkim smo jo videli na TV v *CAMELOTU*, poznamo pa jo iz Antonionijeve *POVEČAVE* in Reiszove *ISADORE DUNCAN*). Nadaljujem s slavimi imeni: režiser je John Schlesinger, avtor filmov *DARLING* (z Julie Christie), *LAŽNIVI BILLY* (s Tomom Courtenayem), *POLNOČNI COWBOY* (z Jonom Voightom in Dustinom Hoffmanom), *MARATONEC* (spet z Dustinom Hoffmanom in Laurencem Olivierom) in še bi se našlo. Skratka, odlična režiserska in igralska zasedba.

Vojni film, čeprav ustvarjen z drugačnimi nameni, je tudi *MOČ 10 NAVARONE*. Posebnost, ki je zanimiva za nas, je, da se dogaja tudi na jugoslovanskem ozemlju. Pa naj vam tokrat malo bolj podrobno izdam, zakaj v filmu gre. Angleški major in narednik, ki sta preživela uničevalno akcijo navaronskih topov (saj se še spomnite filma *NAVARONSKA TOPOVA?*), se pripravljata na novo nalogo. Pod tajno šifro operacije »Moč 10« se pripravljata na likvidacijo nemškega vohuna v Jugoslaviji. Ta naj bi jih izdal pri Navaronu in se potem vključil v partizanske enote naše vojske. Toliko. Kako pa poteka ta akcija, si oglejte v filmu. Povem naj le še, da jugoslovanskega vohuna igra Franco Nero. (Zakaj niso ustvarjalci poiskali kakšnega našega igralca?)

Današnji zapis naj končam z napovedjo odličnega izbora Disneyevih risank *ČUDOVITI SVET RACMANA JAKE*, ki bo na sporedu v četrtek, 14. januarja ob 16 uri. Program, ki ga je vredno videti, saj risanke so skoraj vedno vredne ogleda, kajne?

Za konec pa še tole obvestilo.

Že v decembru smo pričeli pred nekaterimi predstavami deliti ocenjevalne liste nekaterim gledalcem, da bi izrazili svoje mnenje o filmu, ki ga gledajo tisti dan. Razumljivo, da marsikdo ne more oddati lista takoj po predstavi, vendar prosim, da ga odda kdaj pozneje (seveda ne zelo »pozneje«) pri blagajni, biljeterki ali upravniku. Ni se potrebno podpisati, veseli pa bomo vsake opisne ocene, poleg številčnih seveda. Z vašimi ocenami bi radi dobili mnenje vas, gledalcev, o filmih, ki jih smatramo za pomembne v filmskem žanru ali pa tudi kadar so »filmi po našem mnenju slabše kvalitete. Vnaprej se zahvaljujem za sodelovanje in razumevanje.

Primož Sark

Filmski spored za januar

- 1.-3. angleški vojni *MOČ 10 NAVARONE*, režija G. Hamilton, glavne vloge R. Shaw, B. Bach, F. Nero, E. Fox
- 2.-3. angleški avanturistični *POLNIČNI EKSPRES*, r. A. Parker, gl. vl. B. Davis, R. Quade, I. Miracie
5. italijanska komedija *JASTOG ZA ZAJTRK*, r. A. Capitani, gl. vl. E. Montesano, C. Brasseur
- 8.-10. ameriški glasbeni *JABOLKO*, r. M. Golan, gl. vl. C. M. Stewart, A. Love V. Sheybal
- 9.-10. ameriška ljubezenska drama *YANKEE*, r. J. Schlesinger, gl. vl. R. Gere, V. Redgrave, W. Divane
12. zahodnonemška komedija *RESNIČNE ZGODBE I. DEL*, r. E. Hofbauer, igrajo dekleta, fantje in njihovi starši
14. program ameriških risank *ČAROBNI SVET RACMANA JAKE*, r. W. Disney
- 15.-17. italijanski avanturistični *ŠERIF V DOLINI NILA*, r. S. Vanzina, gl. vl. B. Spencer, V. Gannevale, B. Dakile
- 16.-17. francosko angleška ljubezenska drama *TESSA - ČISTA ŽENSKA*, r. R. Polanski, gl. vl. N. Kinski, P. Firth, J. Colin
19. švedska drama *TAVANJE POD SONCEM*, r. H. Dahiberg, gl. vl. G. Ekman, I. L. Rypdal, S. Rund
- 22.-24. francoski avanturistični *LOPOV*, r. G. Lautner, gl. vl. J. P. Belmondo, M. Galabru
- 23.-24. avstralski erotično poučni *ABC OD LJUBEZNI DO SEKSA*, J. Lamond, gl. vl. B. Alstrom, R. Bartios, R. Borg
26. italijanski western *PRELUKNJANI DOLAR*, r. K. J. Paget, gl. vl. G. Gemma, M. Wood, E. Stewart
- 29.-31. ameriški western *BEG NA DIVJI ZAHOD*, r. L. Jonson, gl. vl. B. Lancaster, R. Steiger, A. Plummer, D. Lane
- 30.-31. ameriški avanturistični *AERODROM 80 CONCORDE*, r. D. L. Rich, gl. vl. A. Delon, S. Kristel, R. Wagner, B. Anderson, G. Kennedy

Logaške novice - glasilo SZDL občine Logatec. Predsednik izdajateljskega sveta Franc Jerina. Ureja uredniški odbor. Glavni in odgovorni urednik Primož Sark. Številka žiro računa 50110-678-87486. Tisk Šolski center tiska in papirja, Ljubljana. Po mnenju sekretariata za informacije SR Slovenije št. 421-1/72 je glasilo oproščeno plačila davka od prometa proizvodov.

LOGAŠKE NOVICE

SAMOZAŠČITA

Na parkirišču med Krpanom in zgradbo občinske skupščine so porezali nekdanjo senčnico za parkirane avtomobile. V meter od tal štrleče železne cevi bodo zdaj menda zasadili ošpičene kolce za obrambo proti morebitnim zračnim desantom.

Jago

VZTRAJNOST

Medtem ko smo zadnjič brali, da namerava DO trgovina izvažati proizvodne članice, se lahko v novem gradivu iste DO poučimo o »razčlenitvi prodaja proizvodnih članic z ozirom na vrsto prodajnih poti, in vrsto kupca.«

Jago

NIČ NA HLADNEM KROŽNIKU

Stalni gost ob 10. uri (dopolodne):
 »Kaj mi lahko ponudite za malico?«
 Sladkogledi strežni deklič (z vso ljubeznivostjo):
 »Nič.«
 Stalni gost (strahotno navdušen):
 »Krasno. Prosim, prinesite kar na hladnem krožniku pa z ostrim nožem.«

Maš

KJE PA JE ZAVAROVALNICA?

Kljub 13 (trinajstim) zaščitnim znakom (pozna jih, kdor jih pozna) in - res da nekoliko bledemu - napisu na steklenem pročelju (ki ga prebere, če ga lahko opazi):

ZAVAROVALNA SKUPNOST TRIGLAV n. sol. o.

OBMOČNA SKUPNOST LJUBLJANA n. sol. o.

PREDSTAVNIŠTVO LOGATEC

Urnik

SAMOUPRAVNA

SKUPNOST ZA ZAPOSLOVANJE

LOGATEC

očanci sprašujejo: »Kje pa je zavarovalnica?«

Maš